

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU IDEĀLĀS KOPĪBAS NOŠKIRŠANA NO NORMU KONKURENCES

*Mg. iur. Ainārs Persidskis,
Biznesa augstskolas „Turība”
studiju programmas „Juridiskā zinātne” doktorants, Latvija*

Ievads

Raksta aktualitāte ir saistīta ar to, ka noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība ir vissarežģītākais noziedzīgu nodarījumu daudzējādības institūta veids. Samērā bieži tiesu praksē ir gadījumi, kad persona izdara nodarījumu, kurā saskatāmas vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmes, tāpēc ir nepieciešams lemt jautājumu par pareizu personas izdarītā nodarījuma kvalifikāciju. Nepieciešams izšķirties par to, vai nodarījumā saskatāms noziedzīgu nodarījumu ideālās kopības vai normu konkurences gadījums.

Raksta mērķis ir identificēt noziedzīgu nodarījumu ideālās kopības un normu konkurences nošķiršanas kritērijus. Rakstā izmantotas salīdzinošā un analītiskā pētniecības metodes. Salīdzinošā metode izmantota normu konkurences veidu salīdzināšanai, analītiskā metode – noziedzīgu nodarījumu ideālās kopības un normu konkurences nošķiršanas kritēriju analīzei.

Nepieciešamība pareizi nošķirt noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību no normu konkurences saistīta ar dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa ievērošanu, kas saistīts ar pareizu un taisnīgu soda noteikšanu vainīgajam. Nodarījuma nepareizas kvalifikācijas gadījumā, ja normu konkurencei atbilstošs nodarījums tiek kvalificēts kā noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība, tiek pārkāpts dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips, jo vainīgais par izdarītu vienu noziedzīgu nodarījumu tiek sodīts divas reizes, tātad sods tiek piemērots lielāks nekā likumā noteiktais. Citā gadījumā, ja nodarījums, kurš veido noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību, tiek kvalificēts kā normu konkurences gadījums, tiek pārkāpts taisnīguma princips, jo vainīgais par izdarītiem diviem vai vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem tiek sodīts vienu reizi, kā par vienu noziedzīgu nodarījumu, tātad sods tiek piemērots mazāks nekā likumā noteiktais.

Krimināltiesību doktrīnā tiek nodalīti vairāki normu konkurences veidi, un tie ir:

- 1) plašāka satura normas un šaurāka satura normas konkurence;
- 2) vienas normas vairāku daļu konkurence¹;

- 3) vispārējas un speciālas normas konkurence;
- 4) speciālo normu konkurence;

a. pastiprinošu un mīkstinošu apstākļu konkurence;

b. mīkstinošu apstākļu konkurence;

c. pastiprinošu apstākļu konkurence².

Tiesību doktors U. Krastiņš norāda, ka normu konkurences kopējā pazīme ir tāda, ka normu konkurenci veidojošie Krimināllikuma sevišķās daļas panti vai pantu daļas paredz atbildību par vienu un to pašu darbību vai bezdarbību, bet viena no konkurējošām normām pilnīgāk izsaka konkrētā noziedzīgā nodarījuma saturu vai izceļ kādu tā daļu³.

Lai gan Krimināltiesību doktrīnā pastāv vairāki normu konkurences veidi, tomēr Krimināllikumā norādīts tikai viens veids – vispārējas un speciālas normas konkurence. Tāpēc nevar pievienoties Latvijas Republikas Augstākās tiesas viedoklim, ka no 2013. gada 1. aprīļa, kad stājās spēkā 2012. gada 13. decembra likums „Grozījumi Krimināllikumā”, ar kuru Krimināllikuma 26. pants papildināts ar jaunu piekto daļu, ir atrisināts normu konkurences jautājums, kurš līdz grozījumiem tika risināts, ņemot vērā tiesību doktrīnā izteiktās atziņas par normu konkurenci⁴.

Krimināllikuma 26. panta piektajā daļā ir noteikts, ja viens noziedzīgs nodarījums atbilst Krimināllikuma sevišķajā daļā paredzētai vispārējai un speciālai normai, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas, un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu. Krimināllikuma 26. panta piektajā daļā nav atrisināts normu konkurences jautājums, bet gan dota norāde, kā rīkoties viena konkrēta normu konkurences veida gadījumā, ja savstarpēji konkurē vispārēja un speciāla norma. Piemēram, Krimināllikumā nav regulēts jautājums par plašāka un šaurāka satura normu konkurenci.

Krimināllikuma 26. panta piektās daļas redakcija ir gandrīz identiska Krievijas Federācijas Kriminālkodeksa 17. panta trešās daļas redakcijai, kurā ir noteikts, ja kriminālatbildība par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu paredzēta

vispārējā un speciālā normā, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu⁵.

Juridisko zinātņu kandidāts K. Tretjakovs atzīmē, ka Krievijas Federācijas judikatūrā ieteiktas vadīties pēc sankciju smaguma, proti, ja speciālās normas sankcija ir smagāka par vispārējās normas sankciju, tad veidojas normu konkurence, bet, ja speciālās normas sankcija ir vieglāka par vispārējās normas sankciju, tad nodarījums jākvalificē kā noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība. K. Tretjakovs uzskata, ka šāds risinājums ir pretrunā ar Krievijas Federācijas Kriminālkodeksa 17. panta trešo daļu, kurā viennozīmīgi ir noteikts, ka, konkurējot vispārējai normai ar speciālo normu, noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu⁶.

Arī no Krimināllikuma 26. panta piektās daļas izriet, ka, konkurējot vispārējai normai ar speciālo normu, noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu. Tiesību doktors U. Krastiņš norāda, ka vispārējās un speciālās normas konkurences gadījumā ir piemērojama speciālā norma, jo citādi nav jēgas veidot īpašu normu, kurā noteikta atbildība par speciālu noziedzīgu nodarījuma gadījumu. Tāpat U. Krastiņš norāda, ka pārsvarā gadījumu speciālā norma nosaka smagāku atbildību salīdzinājumā ar vispārējo normu, tomēr speciālā normā var tikt nodalīts īpašs noziedzīgu nodarījumu sastāvs, kurā paredzēta arī vieglāka atbildība⁷.

Piemēram, Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2015. gada 16. novembra lēmumā lietā SKK-542/2015 puda viedokli, ka nelikumīga citas personas maksāšanas līdzekļa – attālināta elektronisko banku operāciju programmatūras (internetbankas) izmantošana, lai noformētu aizdevuma (ātrā kredīta) piešķiršanu un saņemtu to uz šīs personas vārda, nav kvalificējama kā Krimināllikuma 193. un 177. pantā paredzēto noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība, ne arī kā Krimināllikuma 177. pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums, bet gan vienīgi saskaņā ar Krimināllikuma 193. pantu⁸.

Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzētais nodarījums ir viens no mantas izkrāpšanas veidiem, kas vispilnīgāk atbilst izdarītajam nodarījumam, tāpēc nodarījumam nav nepieciešama papildus kvalifikācija pēc vispārīgā krāpšanas veida (177. panta), pretējā gadījumā persona par vienu un to pašu nodarījumu tiks sodīta divas reizes, kas nozīmē, ka, nodarījumu kvalificējot

pēc abām normām, tiks pārkāpts dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments ir sniedzis izsmeļošu skaidrojumu, salīdzinot Krimināllikuma 193. pantu ar 175. pantu. Senāts norāda, ka nodarījumam, kurš atbilst vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, jāpiemeklē tā Krimināllikuma norma, kura vispilnīgāk atbilst radītajam kaitējumam. Senāts skaidro, ka pēc noziedzīgā nodarījuma priekšmeta Krimināllikuma 193. pants ir speciālā norma, bet Krimināllikuma 175. pants vispārīgā norma. Ar maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu jāsaprot prettiesiski darījumi vai materiāla labuma gūšana ar maksāšanas līdzekļa palīdzību, tajā skaitā naudas izņemšana no bankomāta. Ar naudas izņemšanu no bankomāta tiek izdarīts viens noziedzīgs nodarījums, kurš atbilst vairāku noziedzīgu nodarījumu sastāvu pazīmēm, bet vispilnīgāk radītajam kaitējumam atbilst Krimināllikuma 193. pants. Tādējādi vienu un to pašu nodarījumu – naudas izņemšanu no bankomāta ar norēķinu kartes palīdzību – nav pamata kvalificēt kā noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību saskaņā ar Krimināllikuma 175. panta un 193. panta attiecīgajām daļām⁹.

Turpmāk pievērsīsimies plašāka satura normas un šaurāka satura normas konkurencei. Tiesību doktors U. Krastiņš norāda, ka plašāka satura un šaurāka satura normas konkurence nav iespējama un veidojas noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība, ja šaurāka satura normas sankcija ir bargāka salīdzinājumā ar plašāka satura normas sankciju, tas izriet no taisnīguma principa, ka smagākās sekas nedrīkst aptvert ar vieglākajām¹⁰. Tāpat U. Krastiņš norāda, ka: „Noziedzīgu nodarījumu smagumu pakāpes salīdzinājumam jāievēro katra konkurējošā noziedzīgā nodarījuma sankcijā paredzētais sodu bargums, sasaistot to ar brīvības atņemšanas sodu”¹¹. Plašāka satura normas un šaurāka satura normas konkurence ir atrisināta krimināltiesību doktrīnā, bet ne Krimināllikumā.

Krimināllikuma normas sankcija ir viens no veidiem, kā nošķirt normu konkurenci no noziedzīgu nodarījumu ideālās kopības. Normu konkurence nav iespējama un veidojas noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība, ja šaurāka satura normas sankcija ir vienāda vai smagāka par plašāka satura normas sankciju. Tāpēc gadījumos, kad nodarījums atbilst plašāka satura normai un šaurāka satura normai, ir jāsalīdzina brīvības atņemšanas soda maksimālās robežas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departaments ir izteicis tēzi, ka

gadījumos, kad huligāniskās darbības ir saistītas ar vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu un vidēja smaguma miesas bojājumi nav nodarīti kvalificējošos apstākļos, izdarītais kvalificējams tikai pēc Krimināllikuma 231. panta otrās daļas, neveidojot noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību ar Krimināllikuma 126. panta pirmo daļu. Savukārt gadījumos, kad nodarījums satur Krimināllikuma 126. panta otrajā daļā paredzētās kvalificējošās pazīmes, izdarītais kvalificējams kā noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība saskaņā ar Krimināllikuma 231. panta otro daļu, un Krimināllikuma 126. panta otrās daļas attiecīgo punktu¹². Turpmāk pievērsīsimies *1. tabulai*, kurā uzskaitītas abu normu brīvības atņemšanas soda maksimālās robežas.

1. tabula.

Brīvības atņemšanas soda maksimālās robežas

| Krimināllikuma 231. panta otrās daļas sankcija | Krimināllikuma 126. panta pirmās daļas sankcija | Krimināllikuma 126. panta otrās daļas sankcija |
|--|---|--|
| Līdz 5 gadiem | Līdz 3 gadiem | Līdz 5 gadiem |

Salīdzinot sankcijas, ir redzams, ka Krimināllikuma 231. panta otrās daļas sankcijā, kas ir plašāka satura norma, ir noteikta brīvības atņemšanas soda maksimālā robeža uz laiku līdz pieciem gadiem un tā ir smagāka salīdzinājumā ar 126. panta pirmās daļas sankciju, kurā ir noteikta brīvības atņemšanas soda maksimālā robeža uz laiku līdz trim gadiem. Plašāka satura normas sankcija aptver šaurāka satura normas sankciju, tāpēc nodarījums ir jākvalificē tikai pēc plašāka satura normas – Krimināllikuma 231. panta otrās daļas.

Pretēja situācija veidojas, salīdzinot Krimināllikuma 231. panta otrās daļas sankciju ar Krimināllikuma 126. panta otrās daļas sankciju. Salīdzinot sankcijas, ir redzams, ka Krimināllikuma 231. panta otrās daļas sankcijā ir noteikta brīvības atņemšanas soda maksimālā robeža uz laiku līdz pieciem gadiem un tā ir vienāda ar 126. panta otrās daļas sankciju, kurā arī ir noteikta brīvības atņemšanas soda maksimālā robeža uz laiku līdz pieciem gadiem. Gadījumos, kad plašāka satura normas sankcija ir vienāda ar šaurāka satura normas sankciju, nodarījums ir jākvalificē pēc abām Krimināllikuma normām, kā noziedzīgu nodarījumu ideālas kopības gadījums.

Turpmāk pievērsīsimies citiem normu konkurences veidiem. Tiesību doktrīnā noteikts, ka speciālo normu konkurences veidam iespējami vairāki

paveidi. Piemēram, tiesību doktors U. Krastiņš norāda, ka viens no speciālo normu konkurences veidiem ir pastiprinošo un mīkstinošo apstākļu konkurence, bet otrs ir mīkstinošo apstākļu konkurence. Abos gadījumos tiek izdarīts viens noziedzīgs nodarījums, bet vienlaikus apstākļos, kas paredzēti dažādos Krimināllikuma sevišķās daļas pantos, no kuriem jāpiemēro tā norma, kas paredz vieglāku atbildību¹³.

Tātad, viens no speciālo normu konkurences paveidiem ir, kad persona izdara noziedzīgu nodarījumu, pastāvot gan pastiprinošiem, gan mīkstinošiem apstākļiem. Piemēram, Krimināllikuma 127. pantā ir paredzēta kriminālatbildība par tīšu smagu vai vidēja smaguma miesas bojājumu, kas nodarīts piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, kuru izraisījusi vardarbība vai smags goda

aizskārums no cietušā puses, bet Krimināllikuma 125. panta otrās daļas 7. punktā ir paredzēta kriminālatbildība par smaga miesas bojājuma tīšu nodarīšanu, ja to izdarījusi persona, kas ievietota īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietā. Tātad persona var nodarīt tīšu smagu miesas bojājumu, būdama ievietota īslaicīgās aizturēšanas vai ieslodzījuma vietā, vienlaikus atrodoties piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, kuru izraisījusi cietušā vardarbība vai smags goda aizskārums. Iepriekšminētajā gadījumā savstarpēji konkurē divas Krimināllikuma normas, kurās paredzēta kriminālatbildība par vienu un to pašu miesas bojājumu, vienā normā noteikti pastiprinoši apstākļi, otrā – atbildību mīkstinoši. Persona saucama pie kriminālatbildības tikai saskaņā ar Krimināllikuma 127. pantu, jo šīs normas sankcija paredz vieglāku atbildību.

Otrs speciālo normu konkurences paveids veidojas, ja persona izdara noziedzīgu nodarījumu, pastāvot vairākiem mīkstinošiem apstākļiem. Piemēram, Krimināllikuma 127. pantā ir paredzēta kriminālatbildība par tīšu smagu vai vidēja smaguma miesas bojājumu, kas nodarīts piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, kuru izraisījusi vardarbība vai smags goda aizskārums no cietušā puses, bet Krimināllikuma 128. pantā ir paredzēta kriminālatbildība par tīša smaga vai vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu,

pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas, ja šis bojājums nav nodarīts, aizsargājoties pret dzīvības apdraudējumu vai pret izvarošanu. Tātad tīšu smagu miesas bojājumu var izdarīt, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas, vienlaikus atrodoties piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, kuru izraisījusi cietušā vardarbība vai smags goda aizskārums. Šajā gadījumā konkurē divas Krimināllikuma normas, kurās paredzēta kriminālatbildība par vienu un to pašu kaitējumu, bet atbildība par kaitējumu noteikta dažādās atbildību mīkstinošās Krimināllikuma normās. Persona saucama pie kriminālatbildības tikai pēc Krimināllikuma 128. panta, jo šīs normas sankcijā noteikta vieglāka atbildība. Šādu gadījumu pareizāk būtu dēvēt par atbildību mīkstinošos apstākļos izdarītu noziedzīgu nodarījumu konkurenci, jo savstarpēji konkurē divas normas.

Atbildību pastiprinošu un atbildību mīkstinošu noziedzīgu nodarījumu konkurences ietvaros, kā arī atbildību mīkstinošos apstākļos izdarītu noziedzīgu nodarījumu konkurences gadījumā tiek nodarīts viens kaitējums vienai un tai pašai personai vienā un tajā pašā laikā. Nodarījums nevar veidot noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību, jo personai nevar nodarīt divas reizes vienu un to pašu kaitējumu vienā un tajā pašā laikā.

Turpmāk pievērsīsimies vienas normas vairāku daļu konkurenci. Vienas normas vairāku daļu konkurence ir normu konkurences veids, kad persona izdara noziedzīgu nodarījumu, kas atbilst vienas Krimināllikuma normas vairāku daļu vai punktu sastāviem.

Piemēram, Krimināllikuma 176. panta pirmajā daļā paredzēta kriminālatbildība par svešas kustamas mantas nolaupīšanu, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu (laupīšanu), paredzot brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz pieciem gadiem. Otrajā daļā paredzēta kriminālatbildība par laupīšanu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, paredzot brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz astoņiem gadiem, trešajā daļā paredzēta kriminālatbildība par šaujamieroču vai munīcijas laupīšanu, paredzot brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, bet ceturtajā daļā paredzēta kriminālatbildība par laupīšanu, ja tā izdarīta, lietojot šaujamieročus, paredzot brīvības atņemšanas sodu uz laiku no pieciem līdz piecpadsmit gadiem. Tātad Laupīšana, ko izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, lietojot šaujamieročus un nolaupot munīciju, kvalificējama saskaņā ar Krimināllikuma 176. panta ceturto daļu, jo ceturtais daļa paredz smagāku atbildību, salīdzinot ar otro

un trešo daļu. Tiesību doktors U. Krastiņš norāda, ka vienas normas vairāku daļu konkurences gadījumā, ja noziedzīgais nodarījums izdarīts, pastāvot vairākiem nodarījumu kvalificējošiem apstākļiem, jāievēro princips, ka norma, kas nosaka smagāku atbildību, aptver vieglākās sekas vai mazāk kaitīgu darbību¹⁴. Noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība neveidojas, jo smagākais kvalificējošais apstākļi aptver vieglākos normā paredzētos kvalificējošos apstākļus.

Līdzīgi jārikojas pastiprinošo apstākļu konkurences ietvaros. Pastiprinošo apstākļu konkurence ir krimināltiesisko normu konkurences veids, ja persona izdara noziedzīgu nodarījumu, pastāvot vairākiem pastiprinošiem apstākļiem. Piemēram, Krimināllikuma 117. panta 4. punktā ir noteikta kriminālatbildība par slepkavību, ja tā izdarīta ar sevišķu cietsirdību, bet Krimināllikuma 118. panta 4. punktā noteikta kriminālatbildība par slepkavību, ja to izdarījusi persona, izciešot mūža ieslodzījumu. Persona, izciešot mūža ieslodzījumu, var izdarīt slepkavību ar sevišķu cietsirdību. Šeit savstarpēji konkurē divas Krimināllikuma normas, kurās paredzēta kriminālatbildība par vienu un to pašu kaitējumu, bet atbildība noteikta dažādās normās. Persona saucama pie kriminālatbildības tikai saskaņā ar Krimināllikuma 118. panta 4. punktu, jo par šajā normā noteikto nodarījumu paredzēts bargāks sods. Šādu gadījumu pareizāk būtu dēvēt par nodarījumu ar pastiprinošiem apstākļiem konkurenci, jo savstarpēji konkurē divas normas.

Atbildību pastiprinošos apstākļos izdarītu nodarījumu konkurences gadījumā tiek nodarīts kaitējums vienai un tai pašai personai vienā un tajā pašā laikā. Nodarījums neveido noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību, jo personai nevar vienlaicīgi vairākas reizes nodarīt vienu un to pašu kaitējumu.

Secinājums

Rezumējot iepriekš teikto, var secināt, ka normu konkurenci ir vairāki veidi un katram veidam piemīt atšķirīgs risinājums, bet Krimināllikumā dots risinājums tikai vispārējās un speciālās normas konkurenci, pārējo konkurences veidu risinājums atrodams tiesību doktrīnā. Tiesiskā regulējuma neesamība izraisa kļūdas, normu konkurences gadījumus kvalificējot kā noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību vai otrādi.

Kļūdu novēršanai nepieciešams papildināt likumu Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību ar normu konkurences jēdzienu, izsakot šādā redakcijā:

„Normu konkurence ir tad, ja viens noziedzīgs

nodarījums atbilst Krimināllikuma sevišķajā daļā paredzētajai:

- 1) vispārējai un speciālai normai, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar speciālo normu;
- 2) plašāka un šaurāka satura normai, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar plašāko normu, bet līdz brīdim, kad šaurāka satura normas sankcija ir vienāda vai smagāka par plašāka satura normas sankciju;
- 3) pastiprinošai un mīkstinošai normai, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar mīkstinošo normu;
- 4) mīkstinošām normām, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un

- 5) pastiprinošām normām, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar to normu, kurā paredzēta vieglāka atbildība;
- 6) vienas normas vairākām daļām, tad noziedzīgu nodarījumu kopība neveidojas un kriminālatbildība iestājas tikai saskaņā ar to normas daļu, kurā paredzēta smagāka atbildība”.

Papildinot likumu Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību ar normu konkurences jēdzienu, tiktu reglamentēts nodarījumu ideālās kopības un normu konkurences legāls risinājums.

Atsauces

- ¹ Krastiņš U. Noziedzīgs nodarījums. Juridiskā mācību un izglītojošā literatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000., 207.-211. lpp.
- ² Krastiņš U. Normu konkurence un noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība. Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73. zinātniskās konferences rakstu krājums: LU Akadēmiskais apgāds, 2015., 182. lpp.
- ³ Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII¹ nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015., 134. lpp.
- ⁴ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015. gada 16. novembra lēmums lietā SKK-542/2015.
- ⁵ Krievijas Federācijas Kriminālkodeksa 17. panta 3. daļa, pēdējie grozījumi 06.07.2016. Pieejams: <http://www.uk-rf.com/glava03.html>
- ⁶ Третьяков К.В. Конкуренция норм или совокупность преступлений: проблемы теории и практики. Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки. Выпуск № 3-1, 2015, с. 261-262.
- ⁷ Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U. Krastiņš. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008., 281. lpp.
- ⁸ Latvijas Republikas prokuratūra. Ģenerālprokuratūras Darbības analīzes un vadības departamenta 2015. gada 4. decembra informatīvā vēstule Nr. 1/1-11-145-15.
- ⁹ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006. gada 14. jūnija lēmums lietā SKK-01-300/2006.
- ¹⁰ Krastiņš U. Normu konkurence un noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība. Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73. zinātniskās konferences rakstu krājums: LU Akadēmiskais apgāds, 2015., 179. lpp.
- ¹¹ Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII¹ nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015., 138. lpp.
- ¹² Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2016. gada 14. jūnija lēmums lietā SKK-262/2016.
- ¹³ Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII¹ nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015., 139.-140. lpp.
- ¹⁴ Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U. Krastiņš. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008., 285. lpp.

Abstract

The topic of the paper is the conceptual aggregation of criminal offences separation from collision of the Criminal Law norms. The conceptual aggregation of criminal offences is the most difficult type of all multiplicity types of criminal offences. This research paper provides an overview of the conceptual aggregation of criminal offences separation from collision of the Criminal Law norms. In the paper is given analyses of conceptual aggregation of criminal offences separation from collision of the Criminal Law norms. At the end of research paper is given conclusion and the proposal to separate the conceptual aggregation of criminal offences from collision of the Criminal Law norms.

Аннотация

Статья посвящена вопросу отделения идеальной совокупности преступлений от конкуренции уголовных норм. Идеальная совокупность преступлений – самый сложный вид из всех видов множественности и требует к себе особого внимания. Часто в судебной практике констатируются случаи, когда лицо совершает деяние, которое соответствует признакам нескольких преступлений, и необходимо решать вопрос о правильной квалификации. Автор анализирует проблему отделения идеальной совокупности преступлений от конкуренции уголовных норм. В статье высказано предложение, как отделить идеальную совокупность преступлений от конкуренции уголовных норм.